Regionrådsberedningen

SKRIVELSE
2019-03-13

LS 2018-0272

Regionstyrelsen

Motion 2018:10 av Tara Twana (S) om att alla kvinnor har nytta av mammografi

Föredragande regionråd: Ella Bohlin

Ärendebeskrivning

Tara Twana (S) har lämnat en motion till fullmäktige med förslag att utreda förutsättningarna för att kunna erbjuda även kvinnor över 74 års ålder deltagande i befintligt program för screening med mammografi.

Förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår regionstyrelsen föreslå att regionfullmäktige beslutar följande.

Motion 2018:10 av Tara Twana (S) anses besvarad med hänvisning till regionrådsberedningens motivering.

Regionrådsberedningens motivering

Regionstyrelsen delar i likhet med Vårdens Kunskapsstyrningsnämnd (VKN) uppfattningen att Region Stockholm ska fortsätta att utreda behovet av avgiftsfri mammografiscreening för kvinnor över 74 år. Samma inriktning framgår även i en gemensam skrivelse i Hälso- och sjukvårdsnämnden (HSN 2018-1405) från L, M, C, KD, MP och S.

Region Stockholm följer idag Socialstyrelsens rekommendation att erbjuda screening för bröstcancer med mammografi för kvinnor mellan 40–74 år. Regionstyrelsen i likhet med VKN konstaterar dock att Socialstyrelsens analyser av hälsovinster och risker som ligger till grund för screening-programmet sattes för över 30 år sedan och att den exkluderar äldre.

Region Stockholms satsning på bland annat Bröstcentrum samt införandet av standardiserade vårdförlopp för bröstcancer utgör viktiga insatser för att uppnå en mer jämlik vård även för kvinnor äldre än 74 år.

Regionstyrelsen menar i likhet med VKN att intresset i samhället är stort gällande mammografi för kvinnor över 74 år och är överens med Statens medicinetiska råd om att de etiska aspekterna på en övre åldersgräns för screening för bröstcancer samt tjock- och ändtarmscancer bör analyseras.

Beslutsunderlag

Regiondirektörens tjänsteutlåtande
Motion 2018:10
Vårdens kunskapsstyrningsnämnds protokollsutdrag den 21 februari 2019
Skrivelse angående mammografi för kvinnor över 74 år den 6 november 2018

Irene Svenonius Ella Bohlin

Regionstyrelsen
Regionledningskontoret

Peter Rönnerfalk

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2019-03-04

LS 2018-0272

Regionstyrelsen

Motion 2018:10 av Tara Twana (S) om att alla kvinnor har nytta av mammografi

Ärendebeskrivning

Tara Twana (S) har lämnat en motion till fullmäktige med förslag att utreda förutsättningarna för att kunna erbjuda även kvinnor över 74 års ålder deltagande i befintligt program för screening med mammografi.

Beslutsunderlag

Regiondirektörens tjänsteutlåtande
Motion 2018:10
Vårdens kunskapsstyrningsnämnds protokollsutdrag den 21 februari 2019
Skrivelse angående mammografi för kvinnor över 74 år den 6 november 2018

Förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår regionstyrelsen föreslå att regionfullmäktige beslutar följande.

1. Motion 2018:10 av Tara Twana (S) anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i regiondirektörens tjänsteutlåtande.

Regionledningskontorets förslag och motivering

Sammanfattning
I motionen föreslås att utreda förutsättningarna för att erbjuda även kvinnor över 74 års ålder deltagande i befintligt program för mammografiscreening. Screeningprogrammet i Region Stockholm har idag en övre gräns vid 74 års ålder, i enlighet med rekommendation från Socialstyrelsen. Region Stockholms satsning på Bröstcentrum samt införandet av standardiserade vårdförlopp för bröstcancer utgör exempel på andra insatser som förbättrar kvaliteten i omhändertagandet även av kvinnor utanför dagens screeningprogram.

Vårdens kunskapsstyrningsnämnd, som har yttrat sig över remissen, avser att fortsätta utreda behovet av avgiftsfri mammografiscreening för kvinnor över 74 år.

Regionledningskontoret anser mot bakgrund av ovanstående att motionen ska anses vara besvarad.

Bakgrund
I motion 2018:10 föreslås att utreda förutsättningarna för att kunna erbjuda även kvinnor över 74 års ålder deltagande i befintligt program för screening med mammografi.

Motionen har remitterats till vårdens kunskapsstyrningsnämnd.

En tidigare inkommen motion med liknande förslag – att erbjuda kvinnor över 74 år avgiftsfri mammografi – behandlades av regionstyrelsen den 19 februari 2019 (LS 2017-1307). Regionstyrelsen beslutade föreslå att fullmäktige anser motionen besvarad i enlighet med regionrådsberedningens motivering. Av motiveringen framgår bland annat att majoriteten ser ett behov av fortsatt utredning kring mammografi för kvinnor över 74 år. Motionen förväntas behandlas av fullmäktige den 12 mars 2019.

Överväganden
Region Stockholm följer idag Socialstyrelsens rekommendation att erbjuda screening för bröstcancer med mammografi för kvinnor mellan 40–74 år. Region Stockholms satsning på bland annat Bröstcentrum samt införandet av standardiserade vårdförlopp för bröstcancer utgör därutöver viktiga insatser som görs för att uppnå en mer jämlik vård och som också kommer kvinnor äldre än 74 år till del.

I sitt yttrande framhåller vårdens kunskapsstyrningsnämnd att intresset i samhället är stort gällande mammografi för kvinnor över 74 år. Nämnden konstaterar att Socialstyrelsens analyser av hälsovinster och risker som ligger till grund för screeningprogrammet sattes för över 30 år sedan och att den exkluderar äldre. Nämnden hänvisar till att Statens medicinsketiska råd anser att de etiska aspekterna på en övre åldersgräns för screening för bröstcancer samt tjock- och ändtarmscancer borde analyseras. Av vård- och kunskapsstyrningsnämndens yttrande framgår även att nämnden avser att fortsätta utreda behovet av avgiftsfri mammografiscreening för kvinnor över 74 år.

Mot bakgrund av ovanstående anser regionledningskontoret att motionen ska anses besvarad.

Ekonomiska konsekvenser
Beslutet att anse motionen besvarad har inga ekonomiska konsekvenser.

Carina Lundberg Uudelepp
Regiondirektör

Henrik Gaunitz
Ekonomidirektör

Beslutsexpediering:
Akt
Hälso- och sjukvårdsnämnden
Godkänd av Carina Lundberg Uudelepp, 2019-03-04

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

MOTION
2018-02-13

Ankom
Stockholms läns landsting
2018 -02- 13
Dnr LS 2018-0272

2018:10

Motion av Tara Twana (S) om att alla kvinnor har nytta av mammografi

Idag kallas inga kvinnor som är äldre än 74 år till mammografi. Ändå visar statistiken att var femte kvinna som får bröstcancer är 75 år eller äldre.

Betyder det att äldre kvinnors liv är mindre värda? I vårt land som strävar efter en jämlik sjukvård för alla är det självklart att även denna målgrupp måste få tillgång till gratis screening. Jag menar att detta är något som Stockholms läns landsting borde införa snarast.

Socialstyrelsen rekommenderar att kvinnor mellan 40 och 74 år genomgår mammografi. Enligt myndigheten saknas däremot forskning om hur verksam undersökningen är för kvinnor som är 75 år och äldre. Men många läkare menar att kvinnor över 74 inte skiljer sig funktionellt från kvinnor mellan 65 och 74. Det finns även amerikansk forskning som visar att mammografi är effektivt även för äldre kvinnor.
I Sverige får vi en allt äldre och friskare befolkning. En kvinna som är 75 år förväntas idag kunna leva i genomsnitt tolv år till.

Många typer av cancer blir mer frekventa med åldern, det gäller även bröstcancer. Genomsnittsåldern vid diagnos är 60 år. Mammografi gör att man kan upptäcka bröstcancer tidigare och det leder till mindre lidande och att allt fler kan botas. Screening är alltså lika viktigt för äldre kvinnor.

I Sverige finns nästan 500 000 kvinnor som fyllt 75 år. Alla ska ha rätt till mammografi oavsett ålder, att ha åldersgränser i screeningprogram är diskriminerande.

Med anledning av ovanstående föreslår Socialdemokraterna fullmäktige att besluta

att föreslå landstingsfullmäktige att ge hälso-och sjukvårdsnämnden i uppdrag att utreda förutsättningar för att mammografi till kvinnor som är äldre än 74 år möjlighet till gratis undersökningar.

Stockholm den 13 februari 2018

Tara Twana (S)

Region Stockholm

Vårdens kunskapsstyrningsnämnd

PROTOKOLLSUTDRAG
2019-02-21

§ 22
Yttrande över motion 2018:10 av Tara Twana (S) om att alla kvinnor har nytta av mammografi

VKN 2019-0009

Ärendebeskrivning
Regionstyrelsen har begärt att vårdens kunskapsstyrningsnämnd ska yttra sig över motion 2018:10 om att alla kvinnor har nytta av mammografi. I motionen föreslår Tara Twana (S) att förutsättningarna för att ge kvinnor som är äldre än 74 år möjlighet till gratis mammografiundersökning utreds.

Beslutsunderlag
Förslag från Kristdemokraterna, Moderaterna, Liberalerna, Centerpartiet, Miljöpartiet, Socialdemokraterna och Vänsterpartiet att vårdens kunskapsstyrningsnämnd överlämnar till regionsstyrelsen skrivelse av (L), (M), (C), (KD), (MP) och (S) "Skrivelse angående mammografi för kvinnor över 74 år" (HSN 2018-1405) som nämndens yttrande över motion 2018:10 av Tara Twana (S).

Ordförande Ella Bohlin (KD) yrkar bifall till förslag från (M), (L), (KD), (C), (MP), (S) och (V).
Nämnden ställer sig bakom förslaget.

Beslut
Vårdens kunskapsstyrningsnämnd överlämnar till regionstyrelsen skrivelse av (L), (M), (C), (KD), (MP) och (S) "Skrivelse angående mammografi för kvinnor över 74 år" som nämndens yttrande över motion 2018:10 av Tara Twana (S).

Expedieras till
Regionstyrelsen

Kristdemokraterna
Moderaterna
Liberalerna
Centern
Miljöpartiet
Socialdemokraterna
Vänsterpartiet

FÖRSLAG TILL BESLUT
2019-02-19

VKN 2019-0009

Motion 2018:10 av Tara Twana (S) om att alla kvinnor har nytta av mammografi

Nämnden beslutar följande:

Vårdens Kunskapsstyrningsnämnd överlämnar till regionstyrelsen skrivelse av L, M, C, KD, MP och S ”Skrivelse angående mammografi för kvinnor över 74 år” (HSN 2018-1405) som nämndens yttrande över motion 2018:10 av Tara Twana (S).

Stockholms läns landsting

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Liberalerna
Moderaterna
Centerpartiet
Kristdemokraterna
Miljöpartiet
Socialdemokraterna (anslöt sig). Ge

SKRIVELSE

2018-11-06

STOCKHOLMS LÄNS LANDSTING
HÄLSO- OCH SJUKVÅRDSNÄMNDEN
2018 -11- 06
Dnr HSN 2018-1405

Skrivelse angående mammografi för kvinnor över 74 år

Det är väl känt att var femte kvinna som drabbas av bröstcancer är äldre än 74 år, trots detta upphör kallelser till mammografi per automatik efter 74. Det innebär att bröstcancer hos kvinnor över 75 år riskerar att inte upptäckas i tid, vilket påverkar chanserna till en lyckosam behandling. Risken att dö i bröstcancer minskar med upp till 25 procent för dem som deltagit i mammografi. Tidig upptäckt räddar liv.

Koalitionen menar att intresset i samhället är stort gällande mammografi för kvinnor över 74 år. Motioner lämnas in både i riksdag och landsting från flera partier, Cancerfonden driver frågan hårt tillsammans med Bröstcancerföreningarnas riksorganisation.

Åldersgränsen på 74 år bör sättas i en kontext. Socialstyrelsens analyser av hälsovinster och risker som ligger till grund för screeningprogrammet sattes för över 30 år sedan och den exkluderar äldre. Värdet av mammografi för äldre kvinnor i studier som kommit senare borde analyseras mer ingående inte minst med tanke på vad Statens medicinsketiska råd, Smer, skriver i sitt remissvar om Socialstyrelsens rekommendationer om screening (2013). Smer anser att de etiska aspekterna på övre åldersgräns för screening för bröstcancer och tjock- och ändtarmscancer borde analyseras. De åldersgränser som använts i randomiserade studier kan vara åldersdiskriminerande och leda till eventuell åldersdiskriminering när resultaten omsätts i praktiska rekommendationer.

Koalitionen ger därför hälso- och sjukvårdsdirektören i uppdrag att utföra en hälsoekonomisk utredning av att erbjuda avgiftsfri mammografiscreening för kvinnor över 74 år.

Http://www.smer.se/remissvar/remissvar-modell-for-nationella-screeningprogram-samt-rekommendationer-om-screening/1